

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Државен просветен инспекторат

Бр. 09-07/7
26.08.2020 година
Виница

ООУ „Крсте Петков Мисирков“ – Оризари	
Конечен извештај од извршена интегрална евалуација	
Датум на интегрална евалуација:	24, 25 и 27.02.2020 година
Број на извештај:	3/2/2020
Раководител на инспекциски тим:	Елена Павлова
Вид на училиштето:	Основно училиште
Број на подрачни училишта	1
Основач на училиштето:	Општина Кочани
Наставен јазик:	Македонски јазик
Број на ученици:	216
Полова структура на ученици:	110 машки и 106 женски
Број на наставници:	34
Претседател на училишниот одбор:	Јорданчо Јанев
Директор на училиштето:	Соња Иванова
Датум на претходна интегрална евалуација:	25-27.01.2017
Адреса на училиштето:	ул. „Маршал Тито“ бр.20, Оризари
Телефон:	033 294 597
Факс:	033 294 597
e-mail:	orizari_kpmisirkov@yahoo.com
Оценка од Интегрална евалуација	2,87 добро

Инспекцискиот надзор е извршен согласно членовите 2, 19, 25 и 26 од Законот за просветна инспекција („Сл.весник на РМ“ број 52/2005) и Правилникот за начинот и постапката за вршење на инспекциски надзор на просветната инспекција („Сл. весник на РМ“ број 86/2006).

Резиме

Согласно Годишната програма за работа на Државниот просветен инспекторат и Законот за просветна инспекција, на 24, 25 и 27.02.2020 година, тим од четири државни просветни инспектори спроведоа интегрална евалуација во работата на ООУ „Крсте Петков Мисирков“ - Оризари.

Од целокупната евиденција и документација која беше приложена и разгледана за време на надзорот, разговорите водени со различните фокус групи, од посетените наставни часови, анализата на претходно доставените прашалници и се она што можеше да се види на лице место, тимот од државни просветни инспектори констатира дека работата во ООУ „Крсте Петков Мисирков“ - Оризари е добра¹ (2.87).

Во училиштето наставата се реализира според наставните планови и програми за основно образование. Применуваните наставни планови и програми се во согласност со програмските документи кои се изготвени од Бирото за развој на образованието и одобрени од Министерот за образование и наука.

Реализацијата на наставните планови и програми е во пропишаниот обем, но не се обезбедува во целост постигање на целите по предметот работа со компјутери и основи на програмирање, како и по физичко и здравствено образование во ПУ во с.Прибачево. Учениците од прво до деветто одделение по наставните предмети математика, природни науки, физика, хемија и биологија следат настава според адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ.

Училиштето на првите родителски средби ги запознава родителите со наставниот план и програми според кои се изведува наставата. Се изготвува и брошура која содржи информирации за делови од годишната програма за работа, организацијата на воспитно-образовната работа, проекти кои се реализираат, мисијата и визијата на училиштето.

Во училиштето се реализира програмата „Образование за животни вештини“, „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“, „Меѓуетничка интеграција во образованието“, „Антикорупциска едукација во образованието“, „Училишта на 21 век“.

Училиштето има формирано Училишен инклузивен тим кој има изготвено програма за работа. Во редовната настава има само еден ученик со телесна попреченост, за кој има изработено индивидуален образовен план по физичко и здравствено образование, во согласност со родителот од страна на формираниот инклузивен тим за овој ученик.

Училиштето има воспоставено систем на идентификација на надарени и талентирани ученици, како и ученици со потешкотии во учењето. Изготвен е анкетен лист за препознавање на овие ученици. Сепак, поради немање на соодветни стандардизирани инструменти и тестови за идентификација на надарени ученици, ниту одржани обуки, работата со нив се сведува на работа во секции или подготовки за учества на натпревари.

Постапката за изборни предмети се почитува во целост и доследно според потребите на учениците од 6-9 одделение. Учениците во 4 и 5 одделение го изучуваат изборниот предмет творештво, без спроведување постапка за анкетирање на родителите.

---

¹ Според класификацијата од Индикаторите за квалитет на основните и средните училишта, постојат четири квалитативни нивоа:

1. Не задоволува,
2. Делумно задоволува,
3. Добро и
4. Многу добро.

Училиштето разгледува мислења и дискутира за наставните планови и програми преку формалните органи, но нема покренато иницијатива за изменување или дополнување на истите.

Со Годишната програма за работа на училиштето се планираат воннаставни активности. Во воннаставните активности учениците се вклучуваат по сопствена желба и интерес.

Училиштето има политика на поттикнување на наставниот кадар и учениците да учествуваат и да постигнуваат успех на натпревари на локално, регионално и државно ниво.

Групните и поединечните постигања на учениците се промовираат во рамките на училиштето, на огласна табла, на завршната приредба односно патрониот празник на училиштето и преку Facebook - страната на училиштето, локални ТВ.

Училиштето има регистрирано Училишен спортски клуб „Енергија - спорт“ Оризари, кој како член на Федерација на Училишен спорт активно е вклучен во системот на натпревари.

Училиштето прибира податоци и изготвува извештаи и анализи за постигањата на учениците. Се изготвуваат квартални, полугодишни и годишни извештаи, во кои се дадени податоци за постигањата на учениците според пол, паралелки и по наставни предмети. Училиштето систематски ја следи редовноста на учениците.

Дисциплината на учениците во училиштето е добра. Споредбените податоци покажуваат дека најголем број од учениците се со примерно поведење.

Во училиштето се прогласува ученик на генерацијата, согласно дадени критериуми во Правилникот за пофалување и наградување на учениците.

Во училиштето има пропишани приоди за планирање и утврдени процедури за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на стручната служба.

Училиштето изработува месечен распоред за додатна и дополнителна настава. Во предметна настава распоредот за дополнителната настава не се реализира во целост.

Мал број од наставниците се придржуваат до дидактичките насоки согласно Упатството за начинот и формата на подготвување, планирање, задавање, реализирање и следење на домашните задачи на учениците од основното образование.

Поголем број од наставниците ја реализираат наставата применувајќи различни наставни форми и методи, техники на учење, техники на оценување.

Изборот на задачи и активности за време на часот во поголем број е приспособен на индивидуалните образовни потреби на учениците. Најголем број од наставниците користат одобрени учебници и прирачен материјал.

Опременоста на училиштето со наставни нагледни средства и други технички помагала во континуитет треба да се подобрува.

Формиран е Ученичкиот парламент, кој има изберео раководство, има изготвено програма за работа. Изберени се двајца претставници за учество во работата на училишен одбор, како и ученички правобранител. Училиштето не доволно им овозможува на учениците низ организирани форми да иницираат активности и преземаат одговорност во и надвор од наставата. Потребно е зајакнување на улогата на ученичкиот парламент.

Родителите се информираат за постигањата на учениците, редовноста и поведението на родителски средби, и индивидуални средби.

Инфраструктурата во училиштето е безбедна и не претставува потенцијална опасност од повреди на учениците.

Хигиената во училишните простории, ходниците и тоалетите е добра.

Училиштето има интересен акт за постапување во случај на елементарни непогоди и мислење од Дирекција за заштита и спасување. Спроведена е вежба за напуштање на

училишната зграда при симулација на елементарна непогода минатата учебна година. Низ училиштето е означен правецот на движење на учениците и вработените во случај на елементарна непогода.

Училишните згради, наставниците и учениците се осигурани.

Училиштето води грижа за професионална ориентација на учениците. Се реализираат активности согласно Програмата за професионална ориентација на учениците.

Училишната клима и односите помеѓу поголем број од учесниците во воспитно-образовниот процес во училиштето се добри.

Комуникацијата со родителите најчесто се воспоставува преку Совет на родители, родителски средби, при индивидуални средби, советување на родители.

Соработката на Училишниот одбор со родителите, директорот и локалната самоуправа е добра.

Директорот на училиштето има јасна визија за тоа што се треба да се преземе и кои се приоритетите за побрзо напредување на целокупниот воспитно-образовен процес и за постигање на поголеми резултати.

Годишната програма за работа на училиштето со бр.01-284/1 од 30.08.2019 година, е усвоена од Советот на општината.

Училиштето има изработено Самоевалуација бр.01-229/1 од 20.08.2018 год година, за период од две години.

Програмата за развој на училиштето, со бр. 01-228/1 од 20.08.2018 година, е изготвена за период од четири години.

Карактеристики на училиштето

Воспитно-образовната дејност училиштето ја реализира во една училишна зграда во централното училиште во Оризари и во населеното место во с.Прибачево.

Училишната зграда во Оризари има два споени дела. Стариот дел е на еден кат и е изграден во 1934 година, а новиот дел е изграден во 1976 година и е со подрумски простори, приземје и еден кат со вкупна површина од 1 295 м². Училиштето располага со: 9 училници и 5 кабинети (техничко образование, информатика, музичко образование и 2 кабинета за прво одделение), библиотека, канцеларии за директор, наставници, психолог, педагог, секретар и благајник-книговодител, технички персонал, котлара, работилница и подрумски простори.

Училиштето располага со простран училишен двор ограден со метална ограда, со три влеза, и со површина од 2 912 м². Уреден е со тревен дел, парк со цвеќиња и зимзелени дрвја, биста на патронот, патеки и терен покриен со бетонска плоча со поставени клупи.

Училиштето располага со физкултурна сала со површина од 1 300 м² со стандарна висина, доволно осветлена. Салата е донација од Министерството за образование и наука, од проектот на Владата на Р.Македонија за изградба на 145 спортски сали. Во неа има простории за наставниците, соблекувални за учениците и наставниците, за спорските реквизити, санитарни јазли и трибини за гледачите. Физкултурната сала не е поврзана на системот на топловодно греење.

Просториите во централното училиште се загреваат со парно греење на нафта, додека во подрачното училиште загревањето е со дрва.

Санитарните јазли се во доволен број според бројот на ученици и прописно поделени на машки и женски и ги задоволуваат потребите на учениците и вработените.

Училиштето е обезбедено со дванаест противпожарни апарати и истите редовно се сервисираат, како и со четири хидранти.

Во училиштето се поставени и видео надзор со четири камери и електронска евиденција за доаѓање и одење од работа.

Во централното училиште настава посетуваат 212 ученици од I до IX одделение, распоредени во осумнаесет чисти паралелки. Наставата се реализира во две смени.

Училишната зграда во с.Прибачево е изградена во 1946 година со површина од 250 м². Располага со 2 училници, канцеларија за наставниците, реновирани санитарни јазли, и други простории. Училишната зграда е стара ги исполнува условите за изведување настава. Училишниот двор е со површина од 1 760 м². Во подрачното училиште настава посетуваат 4 ученици од II до V одд., распоредени во една комбинирана паралелка. Наставата се реализира во една смена.

Советот на општината дал согласност на барањето за формирање паралелки со помал број на ученици, со Одлука бр.09-1726/1 од 15.08.2019 година, како и согласност за вработени на определено работно време бр.12-14567/2 од 10.12.2019 година.

Училиштето е основано со Решение бр. 34 од 28.01.1966. Дејноста на училиштето е верифицирана со Решение бр. 13-6487/1 од 20.12.1985 година од страна на Министерство за образование и наука. Училиштето има својство на правно лице со упис во централен регистар со регистарски бр. 4064674, со ЕДБ: 4013993106851, ЕМБС: 4048903 и жиро сметка: 736010519390311 НБРМ.

Статутот на училиштето е со дел. бр.01-434/1 од 19.12.2019 година.

Во изминатите три години се реализирани неколку значајни проекти: реконструкција на санитарни јазли, реконструкција на дел од надворешната фасада, реконструкција на

холот во стариот дел на училиштето (подот, електрично осветлување, плафон), реконструкција на плафонот и електричното осветлување во две училници во стариот дел, шлајфување и лакирање на подот во единаесет училници, целосно варосување на централното и подрачното училиште, префарбани се вратите на сите училници и канцеларии, обновувени се клупите во пет училници и набавени се шкафови за учениците од прво и второ одделение, поставување на ПВЦ прозорци во една училница.

1 Наставни планови и програми

1.1 Реализацијата на наставните планови и програми

Во ООУ „Крсте Петков Мисирков“ – Оризари, наставата се реализира според наставните планови и програми за деветгодишно основно образование. Применуваните наставни планови и програми се во согласност со програмските документи кои се изготвени од Бирото за развој на образованието и одобрени од Министерот за образование и наука.

Училиштето на првите родителски средби ги запознава родителите со наставниот план и програми според кои се изведува наставата. Се изготвува и брошура која содржи информирации за делови од годишната програма за работа, организацијата на воспитно-образовната работа, проекти кои се реализираат, мисијата и визијата на училиштето.

Од учебната 2014/2015 година почнува изучувањето на предметите математика и природни науки според адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ. Наставната програма по предметот математика е поделена на пет подрачја, и се реализира со фонд од 5 часа неделно, или 180 часа годишно. Наставната програма по природни науки е застапена во четири содржински области: научно истражување, биологија, хемија и физика, и се реализира со фонд од 2 часа неделно, или 72 часа годишно.

Наставните програми по предметот работа со компјутер и основи на програмирањето се реализираат со потешкотии поради мал број на функционални компјутери во училиштето. Наставната програма по физичко и здравствено образование во ПУ с. Прибачево не може да се реализира во целост поради немањето на соодветни услови за реализација на истата.

Во училиштето се реализира програмата „Образование за животни вештини“, со вкупен фонд од 36 часа. На часовите на одделенската заедница, од страна на одделенските раководители се реализираат содржини и работилници согласно Прирачникот кои се евидентираат во дневниците на паралелките, но кај најголем дел од нив во наставничките портфолија нема докажен материјал од реализација на работилниците согласно програмата и прирачникот.

Во рамки на Меѓуетничката интеграција во образованието, училиштето има формирано тим за меѓуетничка интеграција кој ги планира, организира и ги реализира предвидените активности. Нема партнер училиште за спроведување на заеднички активности. Се реализираат самостојни активности во училиштето. Најголем број од наставниците во тематските планирања имаат интегрирано содржини и активности од МИО, а дел се реализираат на одделенските часови. Променета е мисијата и визијата и поставена е иконографија во холот на училиштето.

Училиштето е вклучено во Програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“. Најголем број од наставниците во своите планирања, имаат планирано реализација на точки на акции од воспоставените еко-стандарди. Формиран е Еко одбор кој има изготвен План на активности со поставени цели за реализација на еколошки проекти. Во рамките на програмата, учениците од училиштето учествуваат во одбележување на датуми од еко календарот, се прават еко акции за разубавување и чистење на дворот, кампања „Здрава храна за детство без мана“, одбележување на меѓународниот ден без автомобили, ден на екологијата и сл.

Училиштето е вклучено и во проектот „Антикорупциска едукација за учениците од основните училишта“. Учениците од страна на раководителите на паралелките, наставникот по граѓанско образование и психологот, се запознаваат со основните поими и се стекнуваат со основни знаења за поимите: корупција, антикорупција, интегритет и етичност, преку работилници, ликовни и литературни курсеви. Во училиштето е отворено

антикорупциско катче, кое се надополнува со содржини од реализираните активности во текот на учебната година.

Од оваа учебна година училиштето е вклучено во проектот „Училишта на 21 век“. Извршена е дисеминација на проектот од страна на тимот кој бил на обука и споделен е линкот за онлајн курсот за Микро:бит со сите наставници. Формиран е клуб за кодирање со 13 ученика. Членовите на тимот реализирале по една индивидуална активност од различни вештини, со пополнети формулари од работните материјали на прирачникот. Во соработка со наставниците изработен е акционен план и избор на училиштен проект со микро:бит - „Училишно своно“ кој е во тек на реализација. Изготвен е извештај за реализирани активности од страна на наставниците на редовните часови.

Во рамки на образовната програма Еразмус +, во периодот од 01.11.2018 до 31.10.2019 година, училиштето било вклучено во проектот „Две минути до полноќ“. Наставниците по биологија, физика и иновации со учениците од седмо, осмо и девето одделение оствариле соработка со основни училишта од Р Бугарија и Р Хрватска. Целта на проектот била имплементирање на содржини поврзани со проблематиката на климатските промени. Изработките на учениците и проектните активности се ставени на е – Твининг платформата. Училиштето продолжува со реализација на нов проект од Еразмус + со наслов „Забавни дигитални часови“, кој трае од 05.10.2019 до 04.07.2021 година. Партнери во реализација на овој проект се основни училишта од Р Турција, Грција, Романија и Хрватска. Целта е да се зајакне можноста за користење на ИКТ во наставата и Веб 2.0 отворените образовни ресурси; примена на современи, креативни и иновативни техники на настава и оценување; професионален развој на наставниците за процесите на учење во различни земји; активна улога на учениците во продуцирање на идеи; подобрување на познавањето на странските јазици, како и подобрување на вештините за спроведување на меѓународни проекти.

Училиштето има формирано Училишен инклузивен тим (Одлука бр.02-313/2 од 06.09.2019 год.) кој има изготвено програма за работа. Во редовната настава има само еден ученик со телесна попреченост, за кој има изработено индивидуален образовен план по физичко и здравствено образование, во согласност со родителот од страна на формираниот инклузивен тим за овој ученик (Одлука бр.02-313/4 од 06.09.2019 година).

Училиштето има воспоставено систем на идентификација на надарени и талентирани ученици, како и ученици со потешкотии во учењето. Изготвен е анкетен лист за препознавање на овие ученици. Сепак, поради немање на соодветни стандардизирани инструменти и тестови за идентификација на надарени ученици, ниту одржани обуки, работата со нив се сведува на работа во секции или подготовки за учества на натпревари.

Постапката за изборни предмети се почитува во целост и доследно според потребите на учениците од 6-9 одделение. Учениците во 4 и 5 одделение го изучуваат изборниот предмет творештво, без спроведување постапка за анкетирање на родителите.

1.2 Квалитетот на наставните планови и програми

Во училиштето се негува етничката рамноправност и мултикултурната сензитивност при реализацијата на наставните програми. Во училиштето нема ученици од друга етничка припадност.

Училиштето разгледува мислења и дискутира за наставните планови и програми преку формалните органи, но нема покренато иницијатива за изменување или дополнување на истите. Наставници и родители, членови на Советот на родители, дадоа забелешка на обемот на наставните планови и програми кои ги изучуваат учениците, но не се покренуваат иницијативи за нивно изменување или дополнување.

Она што е заеднички проблем при реализацијата на наставните програми е недостатокот на учебници за географија (7, 8 и 9 одд.), иновации (9 одд.) и изборните предмети (вештини за живеење, проекти од информатика). Не се добиени бараните броеви на учебници од МОН по историја и музичко образование за 7 одделение.

Во наставните програми се вметнуваат меѓупредметните цели и наставниците се трудат да постигнат целосно прифаќање од учениците. Меѓупредметните цели наставниците ги поставуваат индивидуално, без добивање на насоки како стратегија изработена од стручните служби во училиштето.

Исто така наставниците успешно ги вметнуваат особеностите на локалната средина. Имплементацијата најчесто се остварува преку посета на објекти и институции и манифестации кои се карактеристични за локалната средина.

1.3 Воннаставни активности

Со Годишната програма за работа на училиштето, се планираат и реализираат воннаставните активности, во согласност со потребите и интересите на учениците.

При реализацијата од страна на училиштето, поддеднакво е дадена можност за вклучување на сите ученици, без разлика на пол и социјален статус на секој ученик.

За секоја воннаставна активност определени се одговорни наставници. Во училиштето активни се повеќе секции за учениците од второ до девето одделение: литературна, рецитаторска, драмска, математичка, физика, биологија, историја, географија, странски јазици, музичка, ликовна секција.

Во училиштето редовно се реализираат и активности во соработка со Црвен крст, хуманитарно-донаторски акции за ученици од училиштето, посета на Советот и Градоначалникот на општина Кочани, денот на училиштето или други општински манифестации.

Училиштето секоја година учествува на ученички натпревари на општинско, регионално, и државно ниво, како една од формите на воннаставни активности.

Училиштето при планирањето и реализацијата на воннаставните активности соработува со институции како Центар за култура, градска библиотека „Бели мугри“, Центар за социјални работи, музичко училиште, средни училишта од општината, НВО, МОН, БРО и ДПИ. Исто така училиштето остварува и меѓународна соработка преку вклучувањето во два проекти на Националната агенција за европски програми и мобилност, програма *Еразмус +* од кои првиот е „Две минути до полноќ“ и „Забавни дигитални часови“ во кои се вклучени училишта од Турција, Грција, Романија и Хрватска.

Училиштето планира и реализира и ученички екскурзии согласно Правилникот за начинот на организација и спроведување на екскурзии во основното образование. Со Годишната програма се планираат и реализираат еднодневна, дводневна и тродневна екскурзија и еднодневни прошетки и излети во блиската околина на училиштето. Исто така за учениците од петто одделение се реализира и настава во природа. За успешна организација, екскурзиите по потреба се реализираат заедно со други училишта од општината поради малиот број на ученици.

Училиштето има регистрирано Училишен спортски клуб „Енергија - спорт“ Оризари, од 10.11.2014 година, кој има Решение од Агенција за млади и спорт (08-906/3 од 22.03.2019) и Потврда од Федерација на Училишен спорт 03-09/12 од 04.02.2019 година, дека овој клуб како член на федерацијата е активно вклучен во системот на натпревари.

2 Постигања на учениците

2.1 Постигања на учениците

Училиштето прибира податоци и изготвува извештаи и анализи за постигањата на учениците. Се изготвуваат квартални, полугодишни и годишни извештаи, во кои се дадени податоци за постигањата на учениците според пол, паралелки и наставни предмети. Нема ученици од друга етничка припадност.

Изготвените анализи покажуваат дека средниот успех на учениците за последните три учебни години изнесува: 4,35 за учебната 2016/2017 година; 3,74 за учебната 2017/2018 година и 4,09 на крајот од учебната 2018/2019 година.

Стручната служба ги анализира постигањата на учениците при премин од одделенска во предметна настава, како и преминот во прва година средно образование.

Идентификувани се 13 ученици со потешкотии во учењето. По голем дел од наставниците користат диференциран пристап кон овие ученици и задаваат задачи согласно можностите на овие ученици. Се организира и дополнителна настава. Додатна настава кај најголем број наставници се организира со учениците кои се подготвуваат за учество на натпревари.

Во училиштето се спроведува советување на родители од страна на психологот. Податоците покажуваат дека во учебната 2017/2018 година извршено е советување на: 19 родители по основ на негативна оценка по три или повеќе предмети; 2 родители за несоодветно однесување на учениците и со 5 родители поради нередовно посетување на настава. Во учебната 2018/2019 година извршено е советување на: 21 родител по основ на негативна оценка по три или повеќе предмети; 4 родители за несоодветно однесување на учениците и со 6 родители поради нередовно посетување на настава. Во учебната 2019/2020 година извршено е советување на: 24 родители по основ на негативна оценка по три или повеќе предмети и со 1 родител поради нередовно посетување на настава.

Учениците, со помош и поддршка од училиштето и наставниците, учествуваат на натпревари кои се организираат на училишно, општинско, регионално и државно ниво. Во последните две учебни години се учествувало на натпревари по математика, природни науки, англиски јазик, физика, географија, биологија, германски јазик, прва помош, хор и оркестар. Освоени се трети места на државни натпревари по физика и германски јазик. Учениците учествуваат и на литературни и ликовни натпревари и конкурси организирани на општинско и државно ниво. Се учествува и на општински, меѓуопштински, зонски и регионални натпревари со екипи за кошарка (машки и женски), ракомет женски, фудбал и фудзал (машки и женски), како и учество на пролетен крос.

Во училиштето се прогласува ученик на генерацијата, согласно дадени критериуми во интерен Правилник за видови пофалби и награди на учениците.

2.2. Задржување/ осипување на учениците

Училиштето има податоци за опфатот на учениците од својот реон. Има изградено систем и презема активности да ги опфати сите ученици од Оризари и Прибачево.

Податоци за училишните обврзници се обезбедуваат од Министерството за внатрешни работи, преку Државниот просветен инспекторат. Уписот и тестирањето на децата го врши комисија формирана од директорот.

Училиштето систематски ја следи редовноста на учениците, ги анализира причините за отсуство од настава и превзема конкретни активности.

Просечниот број на неоправдани изостаноци во учебната 2016/17 година изнесува 0.83; во 2017/18 година - 0,92 и во учебната 2018/19 година - 0,87 по ученик.

Мал е бројот и на ученици со намалено поведение. Во минатата учебна година имало 1 ученик со намалено поведение, во учебната 2017/2018 година – 2 ученика и во 2016/2017 година еден ученик со намалено поведение.

Училиштето го следи осипувањето на учениците. Најчести причини за намалувањето на бројот на ученици е иселувањето и заминувањето во странство. Во учебната 2016/2017 година од училиштето се испишани 4 ученици, во учебната 2017/2018 година испишани се 12 ученици, во учебната 2018/2019 година испишани се 11 ученици и во 2019/2020 година се испишале 7 ученика. За истиот период запишани се и ученици кои се вратиле од странство или од државата: 3 ученика во 2016/2017; 6 ученика во 2017/2018; 2 ученика во 2018/2019 и 1 ученик во 2019/2020 година.

Постапката за премин на ученици од едно во друго училиште се почитува во целост.

2.3. Повторување на учениците

Годишните извештаи и споредбените анализи покажуваат дека во изминатите три учебни години нема ученици кои ја повторувале годината.

Училиштето ги запознава учениците и родителите со правото за поднесување на жалба до наставнички совет доколку постои незадоволство од одредени оценки на крајот на учебната година. Во последните три учебни години, не се поднесени приговори до наставнички совет поради незадоволство од оценки.

3 Учење и настава

3.1 Планирања на наставниците

Во училиштето има пропишани приоди за планирање и утврдени процедури за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на педагогот и психологот во нивните годишни програми за работа. Годишните и тематските планирањата на наставниците се следат на почетокот на учебната година (педагог за одделенска настава, а психолог за предметна настава), при што се користи образец за следење со јасни критериуми за квалитет на планирањата. Кај најголем број наставници планирањата ги содржат неопходните елементи за успешна организација и реализација на наставата. За евентуалните пропусти, наставниците се известуваат, а пропустите кај најголем број наставници се отстрануваат. Освен за редовната настава наставниците имаат изготвено планови за додатна настава, дополнителна настава, слободни ученички активности, план за реализација на Програмата образование за животни вештини на одделенските часови, планови за користење на ИКТ во наставата со потенцирани Е-содржини, интегрирани еко содржини и содржини од проектот за меѓуетничка интеграција на младите во образованието. За наставните предмети: математика, природни науки, биологија, хемија и физика се користат адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ.

Училиштето им овозможува на наставниците користење на стручна литература и материјали за планирањето на наставните часови, одржување состаноци и давање упатства за изготвување на планирањата, советодавно-консултативна работа на стручната служба, семинари организирани од страна на БРО, стручни совети како резултат на следење и анализа на дневните подготовки. Училиштето обезбедува поддршка на наставниците за вградување на целите од интегрирано образование и еколошките содржини во планирањата на наставниците, и поголем број од наставниците реализираат Еко и Мио содржини во наставата. Раководителите на паралелките имаат изготвено планирање за реализација на програмата Образование за животни вештини за одделенски час, но најголем број немаат документација како доказ за реализација на работилниците со учениците. Мал број од наставниците се придржуваат до дидактичките насоки согласно Упатството за начинот и формата на подготвување, планирање, задавање, реализирање и следење на домашните задачи на учениците од основното образование.

Во училиштето има формирано училишен инклузивен тим ((Одлука бр.02-313/2 од 06.09.2019 год.), составен од седум члена и со мандат од три години. Училишниот инклузивен тим има изготвено програма за работа и акциски план. Нема ученици со посебни образовни потреби со наод и мислење за видот на попреченоста од соодветна институција. Во редовната настава е опфатен еден ученик со телесна попреченост, за кој има изработено индивидуален образовен план по физичко и здравствено образование, во согласност со родителот од страна на формираниот инклузивен тим за овој ученик (Одлука бр.02-313/4 од 06.09.2019 година). Идентификувани се 13 ученици со потешкотии.

Најголем дел од наставниците разменуваат искуства и идеи на ниво на стручни активи, и соработуваат со колеги од други училишта од општината и странство. Изготвуваат програми и извештаи за работата на стручните активи во училиштето, а за состаноците се водат записници.

Училиштето изработува месечен распоред за додатна и дополнителна настава.

3.2 Наставен процес

Поголем број од наставниците ја реализираат наставата применувајќи различни наставни форми и методи, техники на учење, техники на оценување. Наставниците работат со учениците индивидуално, во група, во парови или со целата паралелка.

Со проектот на Владата на РМ „Компјутер за секое дете“, училиштето добило 112 монитори, 73 Classmate лап-топи и 28 лап-топи за наставниците. Од нив функционални се: 59 монитори распоредени во 4 училници, 13 лап топи за наставниците и 42 Classmate лап-топи распоредени во 2 училници во централното и 1 училница во подрачното училиште. Најголем број од наставниците се обучени за употреба на ИКТ и нови образовни технологии во наставата.

Изборот на задачи и активности за време на часот во поголем број е приспособен на индивидуалните образовни потреби на учениците. Најголем број од наставниците користат одобрени учебници и прирачен материјал.

Наставниците не секогаш ги запознаваат учениците со целите на учењето и очекуваните исходи. Учениците се поттикнуваат активно да учествуваат во наставата, и поголем број од учениците се активни во процесот на учење. Постои работна дисциплина и атмосфера на часовите.

Најголем број од наставниците се однесуваат со учениците на начин кој промовира заемно почитување, помош, соработка, без да прават разлика меѓу учениците според пол и социјално потекло.

Училиштето има пропишана процедура за следење на наставниот процес, согласно програмите за работа на стручните соработници и директорот. Најмалку еднаш во полугодие се врши посета на часови кај секој наставник. После посетата на час се разговара и забелешките се користат за подобрување на наставниот процес.

Идентификувани се 13 ученици со потешкотии. Поголем дел од наставниците при работата со нив ги прилагодуваат целите и задачите согласно нивните можности и потреби и реализираат дополнителна настава.

Покрај ИКТ опремата, за унапредување на наставниот процес се користи и 1 интерактивна табла, како и расположливите наставни и нагледни средства во училиштето. Сепак, заради реализирање на наставата по Кембриџ програмите потребно е обезбедување на дополнителни нагледни средства.

3.3. Искуство на учениците од учењето

Учениците и родителите го доживуваат училиштето како безбедна средина за учење. Заедничкиот училиштен простор е естетски уреден, а визуелниот материјал и пишаните содржини во него го отсликуваат мултикултурниот/мултиетничкиот карактер на Република Македонија. Трудовите на учениците се изложуваат на видни и соодветни места во училницата и во училиштето, и истите редовно се менуваат. Во училниците е поставена иконографија како активност во рамки на Меѓуетничка интеграција на образованието.

Учениците сметаат дека начинот на кој се учи во училиштето е интересен по одделни предмети и сметаат дека не се што се учи е поврзано со секојдневието, применливо и корисно во реалниот живот и ги оспособува за активно учество во демократско и мултикултурно општество.

За време на часот, поголем број наставници ги охрабруваат учениците самостојно и критички да мислат, да поставуваат прашања и да изведуваат заклучоци за она што го учат. Наставниците не ги искажуваат слабите страни на учениците пред други ученици.

Учениците сметаат дека имаат можност да го кажат своето мислење и тоа да биде земено предвид. Формиран е Ученичкиот парламент, кој има избрано раководство, има

изготвено програма за работа, изберени се двајца претставници за учество во работата на училишен одбор, како и ученички правобранител. Од одржаните состаноци се водат записници. Училиштето не доволно им овозможува на учениците низ организирани форми да иницираат активности и преземаат одговорност во и надвор од наставата. Потребно е зајакнување на улогата на ученичкиот парламент.

Учениците сметаат дека интеракцијата меѓу учениците е добра.

3.4. Задоволување на потребите на учениците

Наставниот кадар и стручните соработници ги идентификуваат образовните потреби како и пречки во процесот на учење на учениците, но не преземаат доволно активности за исполнување на потребите и/или отстранување на пречките.

Со учениците кои имаат потешкотии во учењето работат и стручните соработници. Се организира дополнителна настава која се реализира кај најголем број од наставниците во одделенска настава. Поради големиот број на часови во редовна настава, дополнителната настава во предметна настава не се реализира во целост. Поддршката на учениците со потешкотии во учењето во редовна настава, во смисла на задавање на диференцирани задачи за време на часовите како и за домашна работа се применува од мал број наставници.

Додатна настава најчесто се реализира за подготовка на ученици за натпревари или како подготовка за тестирање. Процесот на идентификација и работа со надарени ученици е отежнат поради немањето на обуки и соодветни инструменти за проценка.

Училиштето ги ангажира учениците во воннаставни активности, општествено корисна работа, учество на општински, регионални и државни натпревари, учество на интерни конкурси, како и конкурси организирани од општината, со што се поттикнува и мотивира нивниот личен напредок.

Со учениците од петто одделение се организира настава во природа.

3.5. Оценувањето како дел од наставата

Училиштето ги применува позитивните законски и подзаконски прописи што го регулираат оценувањето на учениците. Наставниците се обучени за примена на стандарди во оценувањето. По голем број од наставниците изготвуваат сопствени критериуми за оценување врз основа на стандардите за оценување, за сите програми според кои реализираат настава. Учениците и родителите се запознаени со критериумите за оценување, но сметаат дека на крајот на учебната година се ставаат повисоки оценки кај дел од учениците кои во текот на годината не покажале одговорен однос кон учењето.

По голем број од наставниците користат разновидни инструменти и методи за оценување. Најголем дел континуирано го следат и го оценуваат напредокот на учениците во сопствени тетратки или на посебни евидентни листови. Оценувањето е јавно, образложено и транспарентно.

По голем број од наставниците редовно им даваат повратни информации на учениците за нивната работа и насоки за подобрување на постигањата. Сепак, не сите наставници ги користат информациите добиени од оценувањето за да го подобрат планирањето и реализацијата на наставата.

3.6. Известување за напредокот на учениците

Училиштето има утврден систем за известување на родителите за напредокот на нивните деца и доследно го применува. Системот вклучува редовно прибирање информации за постигањата на учениците и давање транспарентна и конкретна повратна информација на родителите и учениците за оценката.

За таа цел се користат организирани формални и неформални средби, групни средби (за пренесување на информациите за паралелката во целина), индивидуални средби (за пренесување информации за конкретен ученик) со родителите, и распоред за консултација со наставниците.

Родителите добиваат и пишани извештаи со информации за напредокот на нивното дете по секој наставен предмет (евидентни листови) на тромесечие, и свидетелства на крајот на учебната година.

Најголем број од наставниците редовно ги ажурираат податоците и во Е – Дневникот.

4 Поддршка на учениците

4.1 Севкупната грижа за учениците

Наставата во училишната зграда во централното и во подрачното училиште, се изведува во пространи и осветлени училници соодветни на училишните стандарди и нормативи. Инфраструктурата на училишните згради е безбедна и не претставува потенцијална опасност од повреда на учениците.

Училишниот двор е ограден, уреден е со патеки, зелена површина и спортски терен.

Во училиштето има еден ученик со телесна попреченост. Пристапот во училишната зграда е прилагоден за влез на лица со телесни пречки во развојот како и влезот од зградата.

Од страна на Општинската организација на Црвен крст Кочани двајца наставници се обучени за давање прва помош на учениците и вработените при несреќни случаи во оваа година, а четири наставници имаат стекнато вакви сертификати пред повеќе години. Директорката ги упатила дополнително овие четири лица да ги обноват своите сертификати.

Училиштето има акт - План за заштита и спасување од елементарни непогоди и други несреќи (бр.03-215 од 22.09.2015) за кој има добиено позитивно мислење од Дирекцијата за заштита и спасување – Подрачно одделение за заштита и спасување – Кочани (бр.10-69/2 од 29.09.2015 година). На 25.10.2018 година, во соработка со Територијалната противпожарна единица, е спроведена вежба за брзо напуштање на училишната зграда, при симулација на пожар. Шема за напуштање на објектот е поставена во двата објекти на училиштето.

Поставени се 11 противпожарни апарати во холот на училишната зграда, кои редовно се сервисираат, односно биле сервисирани во септември 2019 година.

Во училишната зграда не се поставени хидранти, но во новата спортска сала е инсталиран хидрантен систем.

Училишната зграда е обезбедена со четири камери од видео надзор - три за внатрешен и една за надворешен видео надзор.

За време на одморите се организираат дежурства од страна на наставниците.

Училиштето склучило договор за осигурување на учениците, вработените и училишната зграда со три осигурителни компании. Не е осигурена само опремата во училиштето. При изборот на осигурителна компанија за осигурување на учениците вклучен е Советот на родители.

Во училиштето не се организира исхрана за учениците од I до IX одделение, поради малиот интерес од учениците и родителите.

Училиштето има политика за забрана на пушење, конзумирање алкохол и дистрибуција и конзумирање на наркотични средства. Од страна на училишниот педагог во соработка со ученичкиот парламент, се организираат предавања за штетноста на пушењето, конзумирањето на алкохол и последиците од користењето на дрога и други наркотични средства. Во соработка со Црвениот крст одржана е работилница на тема „Превенција од зависност“. Училиштето има склучено Меморандум за соработка со Црвен Крст Кочани. Спроведена се и врсничка и мотивациска работилница со ученици за обука за давање прва помош. Во училиштето не се евидентирани појави на пушење и конзумирање на алкохол.

Во училиштето се забранува секаков вид на насилство. На часовите на одделенската заедница се обработуваат теми за ненасилно однесување и мирно разрешување на конфликти.

На почетокот на секоја учебната година, училишниот психолог во соработка со одделенските раководители, прибира податоци и ја утврдува социјалната структура на родителите. Врз база на тие податоци, се идентификуваат учениците кои доаѓаат од

социјално загрозеани семејства и кои не се во состојба да ја следат наставата под исти услови како и другите ученици. За поддршка на тие ученици, се организираат хуманитарни акции за обезбедување на облека и храна, патување на екскурзии во што се вклучуваат со свои средства и наставниците.

4.2 Здравје

Хигиената во училишните простори, ходниците, тоалетите и училишниот двор е добра.

Пред почетокот на учебната година и пред почетокот на второто полугодие се врши дезинфекција, дезинсекција и дератизација (ДДД).

Во случаи на појава на грип и други заразни болести, училиштето редовно соработува со надлежните институции и ги следи насоките дадени од нив.

Во состав на Годишната програма за работа на училиштето е и Програма за грижа за здравјето на учениците, во која се планираат редовните активности (вакцинации, систематски прегледи), но и предавања за здрав развој, здрава храна, хронични болести, болести на зависност, превенција од насилство, ХИВ/СИДА, безбедност во сообраќајот итн.

За наставниот кадар, на почетокот на секоја учебна година се вршат санитарни прегледи, за кои прегледи се водат санитарни книшки. Систематски прегледи се вршат секоја втора година. Последен систематски преглед за вработените е спроведен на 07.09.2018 година, од ординација од ПЗУ во Струмица.

Училиштето за учениците кои заради хронично заболување или други оправдани причини подолго време отсутуваат од настава постапува согласно одредбите од Законот за основно образование.

4.3. Советодавна помош за понатамошно образование на учениците

Педагошко - психолошката служба и раководителите на паралелки се одговорни за реализација на активностите предвидени со Програмата за професионална ориентација на учениците, која е составен дел од Годишната програма за работа на училиштето.

Училиштето им помага на учениците при изборот на занимањето и професијата за нивно понатамошно образование. Училишниот психолог преку инструмент (тест за професионални интереси) ги анкетира учениците од девето одделение. По добиените информации од спроведената анкета ги запознава учениците со резултатите, по што учениците добиваат информација кои две занимања се соодветни со нивните интереси и способности.

Родителите и учениците добиваат информации за Конкурсот за запишување на учениците во средно образование, кој се објавува на веб страната на Министерството за образование и наука. Исто така средните училишта од општината и регионот вршат презентација на своите програми пред учениците од завршното одделение.

Во соработка со средните училишта, училиштето овозможува, посети и презентации од страна на средните училишта. Училиштето редовно ги информира учениците за термините и условите за запишување во средно образование.

Училиштето води грижа за учениците со емоционални потешкотии кои се манифестираат преку намалување на успехот, нередовност во наставата, намалување на поведението. За надминување на емоционалната состојба, се организираат средби на учениците со психологот, се организираат индивидуални средби со родителите и наставниците, а по потреба се бара и стручна помош од соодветна институција.

4.4 Следење на напредокот

Наставниците водат евиденција за постигањата, редовноста и поведението на секој ученик во дневникот на паралелката.

Редовно се изготвуваат прегледи, анализи и извештаи за постигањата, редовноста и поведението на тримесечје, полугодие и за крај на учебната година и податоците влегуваат во полугодишниот и годишниот извештај на училиштето.

Редовно се анализира успехот на паралелката на состаноците на советите на паралелките, а статистичките податоци се внесуваат во годишните и полугодишните извештаи за работата на училиштето од страна на стручната служба во училиштето.

Со податоците за постигањата и редовноста на учениците родителите се информираат на индивидуални средби и на родителските средби, а писмено преку евидентните листови за секое тримесечје, на полугодие и со свидетелствата на крајот на учебната година.

Училиштето е отворено секој ден за соработка со родителите.

Родителите со постигањата и напредокот на учениците имаат можност да ги следат и да се запознаваат и преку Е-дневникот.

5 Училишна клима

5.1 Училишна клима и односи во училиштето

Училишната клима и односите помеѓу учесниците во воспитно-образовниот процес во училиштето се добри.

Најголем број од наставниците уживаат респект кај родителите и придонесуваат за целосна афирмација на училиштето. Раководниот орган и стручните соработници имаат важна улога во одржувањето на добрата атмосферата во училиштето, остваруваат добра соработка со учениците, наставниците и родителите.

Училиштето има донесено Кодекс на однесување (0205-375/1 од 26.12.2018 година) на родителите и Кодекс на однесување на наставниците, во кој се регулирани правилата на однесување. Во случај на прекршување на принципите и правилата на однесување, пропишани со кодексот на однесување на наставниците, се постапува согласно Законот за основно образование, Законот за работни односи и Законот за јавни службеници.

Училиштето има донесено и Кодекс на однесување на учениците. Во случај на кршење на правилата на однесување на учениците во училиштето, на учениците им се изрекуваат педагошки мерки утврдени во Правилникот за пофалби, награди и педагошки мерки на учениците.

Дисциплината на учениците во училиштето е добра. Споредбените податоци покажуваат дека во учебната 2016/2017 година, изречена е педагошка мерка на 2 ученици; во 2017/2018 година на 4 ученици и во учебната година 2018/2019 година на 9 ученици им се изречени педагошки мерки.

Училиштето има донесено Правилник за надоместок на штета направена од учениците врз компјутерската опрема и друг училишен инвентар, но досега нема евидентирано направена штета врз компјутерската опрема од страна на учениците.

Во училиштето е донесен Куќен ред, кој е поставен во секоја училница и во наставничката канцеларија во училиштето.

Во училиштето има формирано Ученички парламент, во кој претседателот и членовите се избрани на демократски начин. Ученичкиот парламент има Програма за работа, со активности за учебната 2019/2020 година, која е изработена од страна на учениците во соработка со педагогот. Од почетокот на учебната година имаат одржано шест состаноци. На состаноците се разгледуваат проблеми и прашања кои влијаат врз успехот и поведението на учениците, социјалната состојба на учениците, водат грижа за хигиената, естетскиот изглед на училиштето, културно-забавниот живот во училиштето. Сепак учениците самоиницијативно не преземаат чекори за реализирање на планираните активности во интерес на учениците.

Во училиштето по повод месецот на книгата се објавува конкурс за избор на најубава книга изработена во рамките на одделенија, конкурс за избор на најуредена училница, конкурс за избор на најдобра честитка за мајката во чест на 8 Март и др. Се организираат и активности од едукативен карактер, преку подготвување на презентации и реализирање на работилници со учениците. Реализирана е работилница на тема - Стоп сида и Сидата е смртоносна таа убива, со учениците од 6-9 одделение, во чест на 1 декември и други активности поврзани со одбележување на значајни датуми.

5.2 Промовирање на постигањата

Училиштето презема активности за да ги промовира постигањата на учениците. Погolem број од наставниците ја согледуваат суштината на пофалувањето како начин на мотивирање на учениците. Наставниот кадар успешно да ја организира средината за учење и поставува јасни очекувања во однос на постигањата, редовноста и дисциплината на учениците.

Училиштето има политика на поттикнување на наставниот кадар и учениците да учествуваат и да постигнуваат успех на натпревари на локално, регионално и државно ниво.

Групните и поединечните постигања на учениците се промовираат во рамките на училиштето, на огласна табла, на завршната приредба односно патрониот празник на училиштето и преку Facebook - страната на училиштето, локални ТВ.

Училиштето прогласува ученик на генерацијата, согласно критериумите утврдени во Правилникот за пофалби и награди и педагошки мерки.

Училиштето ги наградува учениците кои при учество на натпреварите освоиле прво, второ и трето место. Се безбедуваат и награди за учениците за сите активности од натпреварувачки карактер (индивидуални и групни), кои што се одржуваат во рамките на училиштето.

Лични изработки и творби на учениците се истакнуваат во училниците каде учат учениците и во ходниците.

Резултатите од постигањата на учениците се евидентираат во полугодишниот и годишниот извештај.

5.3 Еднаквост и правичност

Вработените во училиштето се запознаени со правата на децата и можат да ги препознаат случаите на нивно нарушување во практиката.

Учениците со детските права се запознаваат уште од најмала возраст преку дел од наставните содржини на часот на одделенската заедница од програмата на Образование за животни вештини.

Во училиштето се води политика на еднаквост помеѓу сите ученици без разлика на пол и социјално потекло. Сите вработени во училиштето, правично се однесуваат со сите ученици. Во училиштето не се опфатени ученици од други етнички заедници.

Училиштето ги образува учениците да ја почитуваат сопствената култура, вера и традиција, но да ги почитуваат и културите, верата и традициите на другите етнички заедници. Иако нема партнер, училиштето е спроведува самостојни активности во рамки на меѓуетничката интеграција.

5.4 Партнерски однос со родителите, со локалната и со деловната заедница

Родителите во работата на училиштето се вклучуваат преку формалните законски форми - Совет на родители и Училишен одбор.

Комуникацијата со родителите најчесто се воспоставува за време на Совет на родители, родителски средби, при индивидуални средби, советување на родители. Совет на родители се состанува редовно и работи сопред Деловник (бр.02-373 од 15.10.2009 година).

Од страна на училиштето на родителите им се овозможува да се вклучат во работата на училиштето при организирање на прослави и хуманитарни акции.

Задолжително се одржуваат по две родителски средби во прво полугодие и две родителски средби во второ полугодие. Училиштето е отворено за соработка секој работен ден.

Родителите се запознаени со Програмата за работа на училиштето, со правата и обврските на учениците, а на родителската средба која се организира на почетокот на учебната година и преку информативната брошура за родители.

На средбата со претставниците на Совет на родители со инспекцискиот тим присуствуваа поголем број на родители, кои изнесоа свои видувања за сите аспекти на работењето на училиштето, согласно предвидениот дневен ред. Забелешките главно се однесуваат на големиот број на часови во училиштето, посебно за помалите ученици, како и за Кембриџ програмата за која сметаат дека не е во согласност со возраста на децата, и со опременоста на училиштето за реализација на истата.

Училиштето соработува со локалната самоуправа - учествува во одбележувањето на значајни настани, манифестации организирани во рамките на општината и при планирање и реализација на проекти кои се од непосреден интерес за подобрување на работата во училиштето.

Училиштето соработува со училиштата од соседните општини, преку организирање на заеднички активности, меѓуопштински и спортски натпревари и други активности. Соработува и со релевантни институции: Црвен Крст, Здравствен дом, ОВР Кочани, НВО секторот, Центарот за социјални работи и Агенција за вработување, Биро за развој на образованието и Државниот просветен инспекторат. Училиштето остварува и меѓународна соработка преку проектите на Еразмус +, со училишта од Турција, Грција, Романија и Хрватска.

6. Ресурси

6.1 Сместување и просторни капацитети

Воспитно- образовната дејност училиштето ја реализира во една училишна зграда во централното училиште во Оризари и во населеното место во с.Прибачево.

Училишната зграда во Оризари има два споени дела. Стариот дел е на еден кат и е изграден во 1934 година, а новиот дел е изграден во 1976 година и е со подрумски простори, приземје и еден кат со вкупна површина од 1 295 м². Училиштето располага со: 9 училници и 5 кабинети (техничко образование, информатика, музичко образование и 2 кабинета за прво одделение), библиотека, канцеларии за директор, наставници, психолог, педагог, секретар и благајник-книговодител, технички персонал, котлара, работилница и подрумски простори.

Училиштето располага со простран училишен двор ограден со метална ограда, со три влеза, и со површина од 2 912 м². Уреден е со тревен дел, парк со цвеќиња и зимзелени дрвја, биста на патронот, патеки и терен покриен со бетонска плоча со поставени клупи.

Училиштето располага со физкултурна сала со површина од 1 300 м² со стандарна висина, доволно осветлена. Салата е донација од Министерството за образование и наука, од проектот на Владата на Р.Македонија за изградба на 145 спортски сали. Хигената во спортската сала е добра. Во неа има простории за наставниците, соблекувални за учениците и наставниците, за спорските реквизити, санитарни јазли и трибини за гледачите. Физкултурната сала не е поврзана на системот на топловодно греење.

Просториите во централното училиште се загреваат со парно греење на нафта, додека во подрачното училиште загревањето е со дрва.

Хигиената во училиштето и училишниот двор е добра.

Санитарните јазли се во доволен број според бројот на ученици и прописно поделени на машки и женски и ги задоволуваат потребите на учениците и вработените. Хигиената во нив е добра.

Училиштето е обезбедено со дванаест противпожарни апарати и истите редовно се сервисираат, како и со четири хидранти.

Во училиштето се поставени и видео надзор со четири камери и електронска евиденција за доаѓање и одење од работа.

Училишните згради се осигурани во осигурителната куќа „Еуролинк“ АД Скопје, учениците во осигурителната куќа „Кроација осигурување“ и вработените во осигурителната куќа „Триглав“ Р.Словенија. ИКТ-технологијата не е осигурана.

Во централното училиште настава посетуваат 212 ученици од I до IX одделение, распоредени во осумнаесет чисти паралелки. Наставата се реализира во две смени.

Училишната зграда во с.Прибачево е изградена во 1946 година со површина од 250 м². Располага со 2 училници, канцеларија за наставниците, реновирани санитарни јазли, и други простории. Училишната зграда е стара ги исполнува условите за изведување настава. Училишниот двор е со површина од 1 760 м².

Во подрачното училиште настава посетуваат 4 ученици од II до V одд., распоредени во една комбинирана паралелка. Наставата се реализира во една смена.

6.2 Наставни средства и материјали

Опременоста на училиштето со наставни нагледни средства и други технички помагала е добра, со тенденција на подобрување поради потребата од набавка на дополнителна нагледност, која што е планирана со Програмата за развој на училиштето.

Училиштето ги утврдува потребите за наставни средства и помагала преку анкета за потребите на наставниците за дополнителна набавка на смарт табла, интерактивна табла, ЛЦД-проектори, принтери, скенери, микроскопи, спортски реквизити, за нормално функционирање на воспитно–образовниот процес.

Учењето и наставата се збогатени преку користењето на ИКТ од проектот „Компјутер за секое дете“ во училиштето има 59 компјутери распоредени во 4 училници, 32 мали лап-топи и 13 мали лап-топи за наставниците. Најголемиот дел од наставниците ги користат сопствените компјутери за изработка на подготовки и планирања на наставата.

Училишната библиотека располага со вкупно 5 515 наслови (10 450 книги) од различен жанр (лектирни изданија од I до IX одд., слободна литература, домашна литература, светска литература, стручна литература, изданија од нобеловци и др.). За обновување и дополнување на книжниот фонд, посебно за лектирни изданија, училиштето континуирано врши набавки во рамките на своите можности. Последната набавка на книги е „Познати светски трилери“.

Во библиотеката работи еден библиотекар со полно работно време. Библиотекарот имаа изготвено Годишна програма за работа на библиотеката, која што е во состав на Годишната програма за работа на училиштето. Библиотечна евиденција се води во книга, но не и електронски.

Библиотеката е отворена за учениците, секој работен ден од 7 часот до 15 часот.

Училиштето планира и обезбедува потрошен материјал за реализација на наставата. Планирањето и снабдувањето со потрошен материјал се врши согласно планот на училиштето.

6.3 Обезбедување на потребен кадар

Училиштето има обезбедено соодветен наставен кадар за реализирање на воспитно-образовниот процес. Наставниот процес во училиштето го реализираат 11 наставници во одделенска настава, 17 наставници во предметна настава или вкупно 28 наставници (1 м-р, 20 со ВСС и 7 со ВШС). Од наставниот кадар 17 наставници се вработени на неопределено работно време со полн фонд на часови, 6 наставника се вработени на неопределено работно време со неполн фонд на часови, 1 наставник се вработени на определено работно време со полн фонд на часови и 4 наставници се вработени на определено работно време со неполн фонд на часови. Одреден број на наставници дополнуваат часови во друго училиште и обратно.

Во училиштето нема родова, етничка или друга дискриминација при изборот на наставниот кадар.

Целиот наставен кадар поседува низа квалификации, вештини и искуства стекнати преку обука. Наставниците имаат познавање на процесите на учење и развој на учениците.

Освен наставниците во воспитно-образовниот процес се вклучени стручните соработници педагог и психолог. Работата на наставниот кадар и стручната служба е потпомогната, надополнета и олеснета од страна на раководниот и административниот кадар, директор, секретар и книговодител-благајник.

Во случај на пократко отсуство на наставник, училиштето врши замена со постојните наставници. За подолги отсуства се бара мислење од основачот и се вработува наставен кадар во замена.

6.4 Следење на развојните потреби на наставниот кадар

Училиштето ги идентификува потребите на наставниците за професионален развој. Има изготвено Програма за усовршување и професионален развој на наставниците која е составен дел на Годишната програма за работа на училиштето.

Од разговорите со наставниците, евидентна е потребата од континуирано стручно усовршување на наставниците за подобрување на знаења и вештини особено за работа со надарени ученици и ученици со потешкитии во учењето.

Наставниците учествуваат на семинари организирани од страна на Бирото за развој на образование, Министерство за образование и наука, УСАИД и сл. за унапредување на воспитно-образовната работа. Се врши дисеминација на знаењата на останатите наставници. Изборот на наставници кои учествуваат на овие семинари е транспарентен и правичен. Вреднувањето на работата на наставниците и идентификувањето на нивните потреби се врши преку посета на часови од страна на стручната служба и директорот во текот на учебнаата година.

Стручната служба уредно води портфолија за професионален развој на наставниците.

6.5 Финансиско работење во училиштето

Управувањето, раководењето и финансиското работење во училиштето е во рамките на законските норми и прописи. Училиштето има донесено финансиски план, усвоен извештај, усвоена завршна сметка и план за јавни набавки.

Училиштето има формирано Комисија за јавни набавки. Во комисијата нема член од Училишниот одбор. За финансиското работење училиштето ги информира органите и телата во училиштето, како и локалната власт преку полугодишниот и годишниот извештај. Завршните сметки се разгледуваат на седниците на Училишниот одбор и се предлагаат на усвојување до Советот на општината.

Училиштето добива финансиски средства од буџетот на државата. Училиштето се финансира и преку сметката за само финансирање и тоа од провизија од апаратот за кафе кој е сместен во холот на централното училиштето, издавање под закуп на училишен простор во подрачниот училиште во с.Прибачево на Агенција за електронска комуникација Скопје и издавање под закуп на фискултурна сала и грантови за реализација на проекти од образовната програма ЕРАЗМУС+.

Буџетот се корист наменски и за креативни цели што се фокусирани на подобрување на квалитетот на наставата.

7 Управување/раководење со училиштето и креирање на политика на училиштето

7.1 Управување и раководење со училиштето

Училишниот одбор е конституиран во согласност одредбите од Законот за основно образование. Избраните и именуваните претставници од редот на наставниците, локалната самоуправа и совет на родители се со легитимни мандати.

Училишниот одбор има сопствена Годишна програма, која е составен дел на Годишната програма за работа на училиштето.

Училишниот одбор работи според сопствен Деловник за работа со архивски број 02–173/1 од 18.12.2014 година, во кој се дефинирани постапките за свикување на состаноци, условите за предвремен престанок на мандат на членови итн.

Статутот на училиштето е донесен на седница на Училишен одбор со архивски број 01-434/1 од 19.12.2019 година и е доставен до Министерство за образование и наука за кој се чека согласност.

Состаноците се добро организирани, и членовите уредно и навремено се покануваат и секогаш се обезбедува потребното мнозинство за работа. За одржаните состаноци се водат Записници и истите се усвојуваат на секоја наредна седница. Училишниот одбор донесува одлуки, дава мислења, разгледува финансиски планови и извештаи. Направени се и почетни чекори за превземање иницијативи за надминување на одредени состојби во училиштето.

Соработката на Училишниот одбор со родителите, директорот и локалната самоуправа е добра.

Директорот на училиштето е избран со Одлука на Градоначалникот на Општина Кочани архивски број 08-165/9 од 08.06.2018 година, за прв четиригодишен мандат.

Директорот на училиштето има изготвено Годишна програма за работа, која е составен дел на Годишната програма за работа на училиштето, која е со архивски број 01–284/1 од 30.08.2019 година.

Советот на општината дал согласност на барањето за формирање паралелки со помал број на ученици, со Одлука бр.09-1726/1 од 15.08.2019 година, како и согласност за вработени на определено работно време бр.12-14567/2 од 10.12.2019 година.

Директорот ја организира и следи реализацијата на наставата, планирањата и водењето на педагошката евиденција на наставниците.

Во периодот на вршење на должноста директор се реализирани неколку проекти со кои се подобрени условите за работа во училиштето и квалитетот на наставниот процес.

Директорот учествува во работата на наставнички совет, соработува со родители, Градоначалникот и Совет на Општина Кочани, како и со деловната заедница.

Во своето работење директорот се потпира на тимската работа, формирајќи повеќе тимови за разни подрачја од работењето.

7.2 Цели и креирање на образовната политика

Училиштето своите цели ги дефинира во согласност со целите на државната и локалната образовна политика.

Локалната образовна политика се спроведува преку активности за соработка со родителите, опфат и следење на редовност на учениците и вклучување во локални проекти, манифестации и настани.

Државните политики во училиштето се спроведуваат преку реализација на наставните планови и програми, дополнителна и додатна настава, слободни ученички и воннаставни

активности. Проекти се реализирани во училиштето се: „Компјутер за секое дете“, „Интеграција на еколошкото образование во образовниот систем“, Мултиетничка Интеграција на Младите во Образованието (МИМО), „Антикорупциска едукација во образованието“, „Училишта на 21 век“. Училиштето остварува и меѓународна соработка преку вклучувањето во два проекти на Националната агенција за европски програми и мобилност, програма *Еразмус +* од кои првиот е „Две минути до полноќ“ и „Забавни дигитални часови“ во кои се вклучени училишта од Турција, Грција, Романија и Хрватска.

Во креирањето на целите и стратегиите се вклучени сите органи, со што се обезбедува транспарентност при планирањето и реализацијата на поставените цели.

Училиштето континуирано ги подобрува политиките во училиштето за меѓуетничка интеграција, намалување на насилството во училиштата, намалување на семејното насилство, заштита од дискриминација, еднаков пристап до квалитетно образование за сите, инклузивност, еколошко образование итн.

7.3 Развојно планирање

Училиштето има изготвено Самоевалуација со архивски број 01-229/1 од 20.08.2018 година и Програма за развој со архивски број 01-228/1 од 20.08.2018 година.

Во Самоевалуацијата се опфатени сите седум подрачја на вреднување со применети анкети, истражување, разговори, анализи и констатирани состојби со јаки и слаби страни. Сите подрачја се вреднувани со највисоко квалитативно ниво. Програмата за развој е изработена за период од четири години 2018-2022 година.

Во неа е дадено три приоритети за развој на училиштето:

1. Подобрување на просторните и материјалните услови за работа;
2. Подобрување на квалитетот на наставата и работењето на училиштето;
3. Унапредување на професионалните компетенции на наставниот кадар.

Подобрувањето во предвидените подрачја е планирано преку реализација на стратешки цели, за што се планирани посебни активности со временска рамка на реализација.

Од извршените анализи може да се констатира дека поголем број од стратешките цели се остварливи, дел од нив се завршени, помал дел од нив се отпочнати со реализација.

Сепак мора да се напомене дека во изминатите три години се реализирани неколку значајни проекти: реконструкција на санитарни јазли, реконструкција на дел од надворешната фасада, реконструкција на холот во стариот дел на училиштето (подот, електрично осветлување, плафон), реконструкција на плафонот и електричното осветлување во две училници во стариот дел, шлајфување и лакирање на подот во единаесет училници, целосно варосување на централното и подрачното училиште, префарбани се вратите на сите училници и канцеларии, обновувани се клупите во пет училници и набавени се шкафови за учениците од прво и второ одделение, поставување на ПВЦ прозорци во една училница и др.

Училиштето навремено ги идентификува потребите од стручно усовршување на кадарот. Има систем за обезбедување на финансиски средства во согласност со потребите за стручно усовршување на сите вработени. Училиштето има воспоставено систем за дисеминација на стекнатото знаење.

Училиштето ги идентификува потребите од материјално технички средства и во согласност со финансиските можности ги обезбедува. Директорот на училиштето ги познава законските прописи за јавните набавки.

Училиштето обезбедува финансиски средства и постојано ја подобрува инфраструктурата на училиштето.

8. НАОДИ И ПРЕПОРАКИ

8.1 Јаки страни

- Воспоставување на меѓународна соработка;
- Организирање на настава во природа;
- Добар однос, грижа и пристап на наставниците кон учениците;
- Безбедноста на учениците во училиштето;
- Хигиената и грижата за здравјето на учениците;
- Добра училишна клима;
- Добра соработка со родителите и локалната заедница;
- Добро раководење и управување на училиштето

8.2. Слаби страни

- Училиштето не доволно им овозможува на учениците низ организирани форми да иницираат активности и преземаат одговорност во и надвор од наставата;
- Мал број од наставниците се придржуваат до дидактичките насоки согласно Упатството за начинот и формата на подготвување, планирање, задавање, реализирање и следење на домашните задачи на учениците од основното образование
- Следењето на реализацијата на часовите за дополнителна настава и реализацијата на програмата Образование за животни вештини на одделенските часови
- Системот за идентификација и работа со надарени ученици

8.3. Препорака

- Зајакнување на улогата на ученичкиот парламент.
- Придржување до дидактичките насоки согласно Упатството за начинот и формата на подготвување, планирање, задавање, реализирање и следење на домашните задачи на учениците.
- Да се следи реализацијата на часовите за дополнителна настава и реализацијата на програмата Образование за животни вештини на одделенските часови.
- Да се унапреди системот за идентификација и работа со надарени ученици.

Инспекциски тим:

Раководител на тимот, Елена Павлова

Член на тимот, Зоранчо Горгиев

Член на тимот, Сашко Ефтимовски